

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1784

Vragen van het lid **Van Baarle** (DENK) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht «Zuid-Afrika gaat burgers straffen als ze vechten voor Israël»* (ingezonden 15 maart 2024).

Antwoord van Minister **Bruins Slot** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Ministers van Defensie en van Justitie en Veiligheid (ontvangen 21 mei 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Zuid-Afrika gaat burgers straffen als ze vechten voor Israël»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat Zuid-Afrika burgers die in het Israëlische leger hebben gediend bij terugkeer in het land zal vervolgen? Zo ja, wat vindt u van dit voornemen?

Antwoord 2

Dit is zo gezegd door de Zuid-Afrikaanse Minister van Buitenlandse Zaken dr. Naledi Pandor. Zij heeft aangegeven dat onderdanen die in het Israëlische leger hebben gediend, zullen worden gearresteerd bij terugkeer in Zuid-Afrika. De Zuid-Afrikaanse Grondwet verbiedt Zuid-Afrikanen deel te nemen aan een gewapend conflict, tenzij daar in de Grondwet of in aanvullende wetgeving toestemming voor is gegeven. Het is niet aan het kabinet daarover te oordelen.

Vraag 3

Herinnert u zich uw antwoorden op eerdere vragen van het lid Van Baarle (DENK) d.d. 23 november 2023?²

Antwoord 3

Ja.

¹ Islam Omroep, 14 maart 2024, «Zuid-Afrika gaat burgers straffen als ze vechten voor Israël» (<https://www.islamomroep.nl/2024/03/14/zuid-afrika-gaat-burgers-straffen-als-ze-vechten-voor-israel/>)

² Aanhangsel van de Handelingen II, vergaderjaar 2023–2024, nr. 456 (<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/kamervragen/detail?id=2023Z19179&did=2023D46926>)

Vraag 4

Is het u nog steeds niet bekend hoeveel Nederlanders momenteel actief zijn in het Israëlische leger noch hoeveel zijn opgeroepen of afgereisd? Indien dit zo is, waarom wordt dit niet door de Nederlandse regering bijgehouden?

Antwoord 4

Nee. Nederland houdt dit niet bij omdat Nederland niet in gewapend conflict is met Israël.

Vraag 5

Is het nog steeds zo dat er geen Nederlandse militairen zijn die toestemming hebben gevraagd om in het Israëlische leger te dienen?

Antwoord 5

Ja.

Vraag 6

Is het kabinet bereid om een (eventuele) machtiging voor militairen om voor het Israëlische leger te vechten in geen enkel geval te verstrekken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Nederlandse burgers mogen in vreemde krijgsmacht treden, tenzij zij Nederlands militair ambtenaar zijn in werkelijke dienst of wanneer Nederland in gewapend conflict zou zijn met het land in kwestie. Voor militairen geldt dat een machtiging (formele goedkeuring) van de Minister van Defensie nodig is om toe te mogen treden tot een vreemde krijgsmacht. Wanneer deze situatie zich voordoet, zal een zorgvuldige beoordeling per geval worden uitgevoerd. Daarbij zullen de actuele en individuele omstandigheden worden meegewogen.

Vraag 7

Kan het kabinet uitsluiten dat de Israëlische regering werft in de zin van artikel 205 van het Wetboek van Strafrecht en zich dus onthoudt van het benaderen, bespelen, beïnvloeden of anderszins overreden van personen om in Israëlische krijgsmacht te treden of namens Israël deel te nemen aan een gewapend conflict?

Antwoord 7

Zoals in reactie op de eerdere vragen van het lid Van Baarle (DENK) d.d. 23 november 2023 uiteen is gezet, is de Israëlische oproep aan reservisten niet strafbaar op grond van artikel 205 Sr, omdat dit een al bestaande vorm van dienstbetrekking of arbeidsrelatie betreft.

Vraag 8

Op welke wijze houdt het kabinet zicht op Nederlanders in Israëlische krijgsmacht en op de vraag of Nederlanders in Israëlische krijgsmacht mogelijk oorlogsmisdrijven begaan?

Antwoord 8

Zoals ook geantwoord op vraag 4 houdt de Nederlandse overheid zelf niet bij of Nederlanders dienst hebben genomen bij de krijgsmacht van landen waarmee Nederland niet in gewapend conflict is. Zie verder het antwoord op vraag 9.

Vraag 9

Welke wetgeving is van toepassing op mogelijke oorlogsmisdrijven gepleegd door Nederlanders in Israëlische krijgsmacht en hoe wordt erop toegezien dat bij terugkomst in Nederland mensen voor mogelijke oorlogsmisdrijven ook vervolgd worden?

Antwoord 9

Nederlandse burgers actief in het Israëlische leger blijven onder het Nederlandse strafrecht vallen, alsook onder de nationale wet- en regelgeving van Israël. Op grond van de Nederlandse Wet internationale misdrijven heeft Nederland onder meer rechtsmacht over internationale misdrijven, waaronder

oorlogsmisdrijven, die zijn begaan door Nederlanders. Indien het openbaar ministerie indicaties krijgt dat mogelijk sprake is van internationale misdrijven waarover Nederland rechtsmacht heeft, zal niet worden nagelaten om hier een oriënterend onderzoek naar te doen om te bezien of strafrechtelijke vervolging opportuun is.

Vraag 10

Deelt u de mening dat eventuele oorlogsmisdrijven gepleegd door Nederlanders in Israëlische krijgsmacht nooit onbestraft zouden mogen blijven? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 10

Ja. Nederland zet zich sinds jaar en dag in voor de strijd tegen straffeloosheid voor internationale misdrijven, waaronder oorlogsmisdrijven. Zo is Nederland onder meer partij bij het Internationaal Strafhof en heeft het zich de afgelopen jaren hard gemaakt voor de totstandkoming van de Ljubljana – The Hague Convention die interstatelijke samenwerking bij de opsporing en vervolging van internationale misdrijven beter zal faciliteren. Indien er indicaties zijn van internationale misdrijven waarover Nederland rechtsmacht heeft, kan het Openbaar Ministerie bezien of het opportuun is om een strafrechtelijk onderzoek in te stellen. Het is aan het Openbaar Ministerie om die afweging te maken.

Vraag 11

Bent u bekend met de talloze uitingen van mensenrechtenorganisaties en VN-experts over mogelijke oorlogsmisdrijven van het Israëlische leger? Zo ja, ziet u daarin geen aanleiding om Nederlanders te ontmoedigen om in Israëlische krijgsmacht te gaan?

Antwoord 11

Ja, ik ben daarmee bekend. Het is Nederlandse burgers niet verboden in vreemde krijgsmacht treden, tenzij zij militair ambtenaar zijn in Nederland of wanneer Nederland in gewapend conflict is met het land in kwestie. Daar is in dit geval geen sprake van. Deelname aan de Israëlische krijgsmacht levert naar Nederlands recht geen strafbaar feit op. Zoals hiervoor in antwoord op de vragen 9 en 10 aan is aangegeven, zijn er mogelijkheden om op te treden indien er indicaties zijn dat Nederlanders oorlogsmisdrijven plegen of hebben gepleegd.

Vraag 12

Zijn er Nederlanders bekend die mogelijk in Israëlische krijgsmacht hebben bijgedragen aan mogelijke oorlogsmisdrijven? Zo ja, worden deze personen bij terugkeer vervolgd?

Antwoord 12

Zoals hiervoor in antwoord op vraag 10 uiteen is gezet, zal, indien het Openbaar Ministerie indicaties krijgt dat mogelijk sprake is van internationale misdrijven waarover Nederland rechtsmacht heeft, niet worden nagelaten om hier een oriënterend onderzoek naar te doen om te bezien of strafrechtelijke vervolging opportuun is.

Vraag 13

Deelt u de mening dat het onwenselijk is dat Nederlanders actief bijdragen aan de gewapende strijd van Israël in Gaza? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 13

Zie het antwoord op vraag 11.

Vraag 14

Bent u bereid om ervoor te zorgen dat het voor Nederlanders verboden wordt om in Israëlische krijgsmacht te treden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 14

Zoals in het antwoord op vraag 11 is beschreven, is het – behoudens enkele uitzonderingen – niet verboden dat Nederlanders in krijgsmacht treden van een andere staat dan Nederland. Het kabinet ziet geen aanleiding hierin

verandering te brengen. Voor zover Nederlanders in vreemde krijgsdienst (ernstige) strafbare feiten plegen, is het in voorkomend geval mogelijk voor het Nederlandse Openbaar Ministerie hiernaar een onderzoek te starten.